

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Адміністративно-правова протидія тінізації економіки»

Ступінь вищої освіти – *магістр*

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські

Назва курсу	Адміністративно-правова протидія тінізації економіки
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=1061

Коротка анотація до курсу: (додати короткий опис курсу).

Навчальна дисципліна «Адміністративно-правова протидія тінізації економіки» є теоретичною основою для забезпечення набуття здобувачами інтегрованих, поглиблених та системно упорядкованих знань щодо діяльності суб'єктів забезпечення протидії тінізації економіки. Під останнім слід розуміти процес трансформації економіки, пов'язаний із порушенням встановлених правовими нормами вимог до діяльності у сфері економіки, що спрямована на отримання матеріального результату, який не відображається (не обліковується, не контролюється) у складі ВВП, та за умови досягнення критичного рівня становить загрозу економічній безпеці. Тінізація економіки є одним із чинників, які негативно впливають на можливість реалізації державної політики з реформування адміністративної системи, державної служби та інші процеси.

Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Підходи до визначення категорії «тіньова економіка», її міждисциплінарний характер.
Тема 2	Тінізація економіки та тіньова економіка як загроза національній безпеці.
Тема 3	Нормативно-правове регулювання протидії тінізації економіки.
Тема 4	Поняття й види суб'єктів адміністративно-правового забезпечення протидії тінізації економіки.
Тема 5	Поняття адміністративно-правових та інших засобів і заходів протидії тінізації економіки.
Тема 6	Види адміністративно-правових заходів протидії тінізації економіки.
Тема 7	Заходи адміністративної відповідальності у протидії тінізації економіки.

1. Формат курсу: – змішаний – курс має супровід в системі MOODLE, має структуру, компонент, завдання і систему оцінювання.

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

ФК 1. Здатність здійснювати оцінку стану правового забезпечення митної безпеки та прогнозування змін такого стану.

ФК 2. Здатність володіти поглибленими знаннями з митного права ЄС.

ФК 3. Здатність застосовувати міжнародні стандарти та сучасні технології митного контролю.

ФК 4. Здатність до виконання професійної діяльності щодо боротьби з контрабандою. ФК 5. Здатність до вироблення конкретних рекомендацій щодо фінансово-правових, кримінально-правових та інших засобів протидії злочинам у сфері оподаткування та митного контролю.

3. Результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальні функції суб'єктів правозастосування.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

РН 18. Визначати стан правового забезпечення митної безпеки, прогнозувати зміни такого стану та визначати засоби і заходи забезпечення митної безпеки.

РН 20. Виконувати професійну діяльність щодо боротьби з контрабандою.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
Самостійна робота	97

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Ноутбук, графопроектор.

5. Неформальна освіта *не передбачена*

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедаунів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку - 0 балів. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ Економічної безпеки та митної справи (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради (далі ВВР). 1996. N 30. - ст. 141.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-V // Верховної Ради України (ВВР). 2011. N 13-14. ст.112.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>
4. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом від 17.12.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_029
5. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 28.04.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-IX>.
6. Кримінальний кодекс України від 28.04.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020”: Указ Президента України №5/2015 від 12.01.2015 р. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>
8. Про національну безпеку України : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241.
9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України 26 травня 2015 року № 287/2015. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/print>
10. Тильчик О.В. Адміністративно-правове забезпечення протидії тінізації економіки. монографія. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 378 с.
11. Адміністративно-правове забезпечення протидії тінізації економіки. За заг. ред. О.В. Тильчик: Університет ДФС України, Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 246 с.
12. Tylchuk O., Pluhatar T., Kotukha O. Determinants of shadowing of the economy: the genesis of economic and legal doctrines. Baltic Journal of Economic Studies. №3. 2018. 302-308. (Детермінанти тінізації економіки: генезис економічних та правових доктрин DOI:10.30525/2256-0742/2018-4-3- 302-308 WoS)
13. Tylchuk O. Dragan O., Nazymko O. Establishing the ratio of concepts of counteraction to legalization (laundering) of illegally-obtained income and counteraction to the shadow economy: the importance for determining performance indicators of the European integration processes. Baltic Journal of Economic Studies. №4. 2018. 341-346. (Встановлення співвідношення понять «Протидія легалізації (відмиванню) незаконно отриманих доходів» і «протидії тіншовій економіці»: значення для визначення показників ефективності процесів європейської інтеграції DOI: 10.30525/2256-0742/2018-4-4-341-345 WoS).

Допоміжна:

1. Правова доктрина України у 5 т. X.: Право, 2013. Т. 2: Публічно-правова доктрина України / Ю.П. Битяк, Ю.Г. Барабаш, М.П. Кучерявенко та ін.; за заг.ред. Ю.П. Битяка. 864 с.
2. Тильчик О.В. Запобігання корупції в органах ДФС України: науково-методичний та практичний аспекти: монографія / за ред. О.М. Розума. К.: Алерта, 2017. 242 с.
3. Tylchuk V., Jankovska L., Khomysh I. National economic security: an economic and legal framework for ensuring in the conditions of the european integration. Baltic Journal of Economic Studies. Vol 4. № 1. (2018). P. 350-357.
4. Tylchuk V., Bielai S., Morozov I., The innovative approach to the crisis situations monitoring of the social and economic origin that endanger the security of Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies, Vol 4. № 3. (2018). P. 15-21.
5. Тильчик В. Сучасні проблеми правового регулювання податкових відносин як підстава виникнення спорів, що підлягають вирішенню засобами адміністративного судочинства. Науковий вісник публічного та приватного права 2018. №6. Т.2. С.146-151.
6. Тильчик В. Передумови побудови нової моделі вирішення спорів в сфері публічно-правових відносин у вимірі міжнародних стандартів судочинства. Юридичний бюлетень. 2018. №8. С. 264-271.

7. Попович В.М. Термінологія з проблем тінізації та детінізації суспільних відносин: етимологічні, праксеологічні та методологічні основи формування. Наука і правоохорона. 2016. Вип. 4. С. 138–145.
8. Попович З.О. Податкова реформа як покарання бідних. URL: <https://cslr.org.ua/podatкова-reforma-yak-pokarannya-bidnih/>.
9. Попович В.М. Теорія і практика детінізації економіки: монографія. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 546 с.
10. Предборський В.А. Економічна безпека держави: монографія. К.: Кондор, 2005. 391с.
11. Приймаченко Д.В. Адміністративна діяльність митних органів у сфері реалізації митної політики держави: дис. ... докт. юрид. наук. Дніпропетровськ, 2007. 477 с.
12. Рябченко О.П. Концептуальні проблеми застосування диспозитивного методу публічно-правового регулювання відносин у сфері економіки: наукова доповідь. К.: Логос, 2013. 40 с.
13. Савич І.В. Детермінанти формування тіньової економіки України. Молодий вчений. 2014. Вип. 12(15). С. 87–92.
14. Селіванов А.О. Адміністративне право в онтологічному вимірі сучасних реалій. Публічне право. 2016. № 2. 78–82.
15. Скакун О.Ф. Економічна домінанта в правовій доктрині: теоретичний економіко-правовий аналіз. Правова доктрина України: в 5 т. / за заг. ред. О.В. Петришина, Ю.П. Битяка та ін. Х.: Право, 2013. Т. 1: Загальнотеоретична та історична юриспруденція. С. 154–197.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://minjust.gov.ua>
5. Офіційний веб-портал судової влади України. URL: <https://court.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
7. Офіційний веб-сайт Служби безпеки України. URL: <http://www.sbu.gov.ua>
8. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
10. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
11. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <http://www.nplu.org>

Міжнародні видання:

1. Ahumada H., Alvaredo F., Canavese Benno Torgler A. & Schneider F. (2008). The monetary method to measure the shadow economy: The forgotten problem of the initial conditions. *Economics Letters* (2), 97-99.
2. Arbex M. & Turdaliev N. (2011). Optimal monetary and audit policy with imperfect taxation. *Journal of Macroeconomics* (2), 327-340.
3. Carillo M. R. & Pugno M. (2004). The underground economy and underdevelopment. *Economic Systems* (3), 257-279. 8. Corchón L.C. (1992). Tax evasion and the underground economy. *European Journal of Political Economy* (3), 445-454.
4. Hart K. Informal Income Opportunities and Urban Employment in Ghana // *Journal of Modern African Studies*, 1973. – Vol. 11. – P. 61-90.
5. Інфографіка: тіньова економіка в Європі й Україні. URL: <http://forbes.ua/ua/nation/1381353-infografika-tinovaekonomika-v-evropi-j-ukrayini>.
6. Baltic States, Balkans, Central Europe Top Black Economy Chart in Europe. URL: <http://blogs.wsj.com/emerging europe/2014/08/28/baltic-states-balkans-centraleuropetop-black-economy-chart-in-europe/>